

Rūdolfis Rubenis, Mg.hist.

Latvijas Universitātes Muzejs, krājuma glabātājs

Polijas-Latvijas diplomātisko attiecību Simtgades medaļa

2021. gada 27. janvārī apritēja 100 gadi kopš Polija oficiāli atzina Latvijas neatkarību, kad Polijas valdības delegāts Vitolds Kameņeckis iesniedza Latvijas ārlietu ministram, latviešu studentu korporācijas *Talavija* korporantam Zigfrīdam Annai Meierovicam notu par Polijas valsts lēmumu atzīt Latvijas valsti *de iure*. Par godu šim notikumam Polijas vēstniece Latvijā Monika Mihališina¹ nosūtīja Polijas-Latvijas Simtgades piemiņas medaļu LU rektoram Indriķim Muižniekam, kurš izlēma šo medaļu nodot LU Muzejam pastāvīgā glabāšanā. Piemiņas medaļa tika uzņemta LU vēstures kolekcijas krājumā, kam sekoja pētnieciskais darbs par Polijas-Latvijas attiecībām starpkaru periodā LU vēstures kontekstā.

Medaļas kā piemiņas zīme

Polijas-Latvijas attiecību
Simgades medaļas
reverss (foto autors:
Rūdolfis Rubenis)

Polijas-Latvijas diplomātisko attiecību **Simgades medaļa** ir gatavota no apzeltīta metāla, kuras diametrs ir 7 cm. Medaļas reversa centrā attēloti gada skaitļi 1921-2021, ko ieskauj Polijas un Latvijas nacionālo karogo attēli gada skaitļu puslokā. Virs karogu pusloka redzami uzraksti poļu un latviešu valodās – *100 Lat Stosunkow*

Dyplomacychnych/Diplomātiskajām attiecībām 100 gadu. Medaļas aversa centrā attēloti Polijas un Latvijas valstu ģerboņi – Polijas sudraba ērglis pa labi, un Kurzemes sarkanā lauva ar Vidzemes sudraba grifu, turot Latvijas mazo ģerboni (spāņu vairoga formā) ar trim zvaigznēm augšā, pa kreisi. Virs abiem

valstu ģerboņiem redzami gada skaitļi 1921-2021, un attēla puslokā augšā uzrakstīts *Rzeczpospolita Polska* un pusloka apakšā *Latvijas Republika*.

Poļu-latviešu studentu attiecību izveidošanās: studentu korporāciju piemērs

Poļu-latviešu studentu attiecību vēsture sniedzās līdz pat 19. gs. otrajai pusei, kad Krievijas impērijā (1721-1917) ietilpstošajās Baltijas guberņās pastāvēja Rīgas Politehnikums (RP)/Rīgas Politehniskais institūts (RPI) un Tērbatas universitāte. RP/RPI laikā pieauga poļu studentu skaits, kas sasniedza 2000.² Tā bija skaitliski vislielākā tautība līdzās krieviem,

Polijas-Latvijas attiecību
Simgades medaļas
averss (foto autors:
Rūdolfis Rubenis)

¹ Polijas vēstnieces Monikas Mihailišanas apsveikuma vēstule LU rektoram Indriķis Muižniekam, 2021. gada 27. janvārī

² ZEM LUPAS. Rubenis, R. Poļu studentu korporācijas Weleca piemiņas plāksne. LU Muzejs, 2020. 5. maijs. Pieejams: <https://www.lu.lv/muzejs/par-mums/zinas/zina/t/59254/>

vācbaltiešiem, Volgas vāciešiem, Ukrainas vāciešiem, ebrejiem, latviešiem u.c. tautībām. Tajā laikā šī tehniskā augstskola ieguva nosaukumu kā *Polentechnikum* jeb “Poļu tehnikums”.³ Poļu studentu skaita pieaugums bija saistīts ar Krievijas impērijas piekopto pārkrievošanas politiku Varšavas gubernā, kad tika slēgta Varšavas universitāte. Šajos apstākļos poļi izvēlējās iegūt augstāko izglītību Baltijas gubernās, kur pastāvēja **vācbaltiešu kultūras autonomija**, pielāgojoties vāciskajai videi.⁴ Pie RP dibinājās divas poļu studentu korporācijas: konservatīvā *Arkonia* (1879) un demokrātiskā *Welecja* (1883), kas kopā ar Tērbatas universitātes daudznacionālo studentu korporāciju *Polonia* (1828) **aizsāka mūsdienu Polijas studentu korporāciju tradīciju**. Kad 1900. gadā nodibinājās latviešu studentu korporācija *Talavija*, sākās latviešu un poļu studentu korporāciju sadraudzība.⁵

Talavija sadraudzējās ar Welecja, un abu pušu sadraudzība turpināja pastāvēt līdz pat Krievijas impērijas sabrukumam 1917. gadā, Polijas un Latvijas valstu neatkarības izcīnīšanai laikposmā no 1918. līdz 1921. gadam. Lai arī *Welecja* neatgriezās Rīgā, kad tā 1915. gadā ar visu RPI evakuējās uz Maskavu Pirmā pasaules kara laikā, tā turpināja uzturēt sadraudzību ar *Talavija* no Polijas valsts. 1923. gadā *Welecja* un *Talavija* simboliski atjaunoja savas attiecības, kad notika abu korporāciju satikšanās Rīgas Jaunatnes svētkos Latvijā, kur arī dzima ideja par *Welecja-Talavija karteļa līguma* noslēgšanu.⁶ Ar karteļa līgumu studentu korporāciju kontekstā saprot divpusēju juridisko vienošanos starp studentu korporācijām, kas paredz uzņemt rūpes par viens otru un sniegt garīgu un materiālu atbalstu sarežģītos vai nozīmīgos brīžos. Karteļa līgumus slēdz, ja starp abām pusēm ir izveidojušās **ģimeniski spēcīgas attiecības**. Stiprās *Welecja-Talavija* attiecības izpaudās, kad *Talavija* palīdzēja *Welecja* atgūt īpašumus no Rīgas, kas bija pamesti sakarā ar straujo RPI evakuāciju uz Maskavu. *Talavija* sniedza atbalstu arī jaunā *Welecja* nama uzbūvēšanai Varšavā, kas norisinājās no 1922. līdz 1928. gadam.⁷

1924. gada janvārī tika pieņemts priekšlikums par karteļa līguma sagatavošanu, uzsverot **kultūras apmaiņu** starp poļu un latviešu studentiem, studentu korporāciju interešu saskaņošanu un goda lietu kārtošanu bez rapieru divkaujām. 1925. gada 22. martā LU Mehānikas fakultātes students, *Talavija* korporants Aleksandrs Raudseps parakstīja karteļa līgumu Varšavā, kas stājās spēkā. Abu studentu korporāciju karteļa līgums turpina palikt spēkā arī šodien, un tas tika turētas spēkā arī trimdas laikā (1945-1991), kad Latvija bija PSRS okupēta un Polija bija PSRS satelītvalsts.⁸

---

³ Putiņš, Nikolajs. Vācu korporācija ar krievu dvēseli *Borysthenia*. No: Grigorjeva, Sandra (galv. red.). *Universitas: Scientiae et Patriae* (113/2020). Rīga: Filistru biedrību savienība. 2020, 38. lpp.

⁴ ZEM LUPAS. Rubenis, R. Poļu studentu korporācijas *Welecja* piemiņas plāksne. LU Muzejs, 2020. 5. maijs. Pieejams: <https://www.lu.lv/muzejs/par-mums/zinas/zina/t/59254/>

⁵ Stradiņš, Jānis. Studentu akadēmiskās organizācijas: Latvijas un Eiropas kultūrvēsturiskajā aspektā. No: Cimbulis, Gunārs (galv. red.). *Universitas: Scientiae et Patriae* (74/1995). New York: Latvijas Korporāciju apvienība. 1995, 13. lpp.

⁶ Vītols, Jānis (red.). *Talavija (1900-1965)*. Lincoln: Augstums Printing service. 1970, 50.-51. lpp.

⁷ Janicki, Arkadiusz. Korporacji Akademickiej *Welecja* w latach 1883-2019/The “*Welecja*” Academic fraternity from 1883 to 2019. From: Pawłowskiej, Zofii M. (red.). *Welecja i polskie baltyskie korporacje akademickie w odbudowie niepodległej Rzeczypospolitej/“Welecja” and the Polish Baltic academic fraternities during the Polish Commonwealth’s reconstruction*. Warszawa: Korporacja Akademicka *Welecja*. 2019, page 95

⁸ Vītols, Jānis (red.). *Talavija (1900-1965)*. Lincoln: Augstums Printing service. 1970, 51. lpp.

LU Studentu padomes loma Polijas-Latvijas attiecībās

LU Studentu padome attiecības ar Poliju nodibināja 1923. gadā, kad LU Studentu padomi uzņēma Starptautiskajā Studentu konfederācijā (SSK). **Latvijas valsts uzņemšana SSK** notika laikā, kad LU Studentu padome delegācija, latviešu studentu korporācijas *Selonija* korporanta, LU Mehānikas studenta Bernārda Einberga vadībā apmeklēja **SSK kongresu Varšavā**.⁹ LU Studentu padomes apmeklējums sakrita ar laiku, kad tika uzsākts darbs pie *Weleccja-Talavija* attiecību nostiprināšanas ar karteļa līgumu. A. Raudseps šajā laikā arī aktīvi iesaistījās LU Studentu padomes darbā. 1926.-1927. gadā¹⁰ viņš bija LU Studentu padomes Ārlietu biroja vadītājs, un 1932. gadā A. Raudseps kļuva par LU Studentu padomes priekšsēdētāju.¹¹ Ar LU Studentu padomes piedalīšanos SSK kongresā Varšavā un tai sekojošo Latvijas uzņemšanu SSK, sākas pati Latvijas integrēšanās starptautiskajā studentu saimē. Atbilstoši SSK mērķim atvērt studentiem brīvu kustību pa pasauli, **LU Studentu padome**, starptautiski pazīstama kā Latvijas Studentu Nacionālā savienība, **izveidoja sakarus** ne tikai ar Polijas, bet arī ar Igaunijas, Lietuvas, Somijas, Dānijas, Rumānijas, Itālijas, Šveices un Lielbritānijas studentu nacionālajām savienībām. LU Studentu padomei arī veidoja kontaktus ar valstīm **ārpus Eiropas** – ASV, Britu impērijas domīnijām (Kanādu, Austrāliju un Jaunzēlandi) un Japānu. Sakari neizveidojās ar PSRS studentu savienību, jo pati komunistiskā valsts izolējās no studentu starptautiskās sadarbības. Ar Vāciju sakari izveidojās nosacīti, jo Vācu Studējošo savienība (*Deutsche Studentenschaft*), kas pārstāvēja Vācijas un Centrāleiropas un Austrumeiropas valstu (Igaunijas, Latvijas, Polijas un Čehoslovākijas) vācu studentus starptautiski, netika uzņemta formāli SSK, taču faktiski iesaistījās.¹² 1931. gadā SSK kongresā Kopenhāgenā, Dānijā **Latvijas pārstāvis** A. Raudseps kļuva par **pirmo SSK ģenerālsekretāru**, un panāca 1932. gada **SSK kongresa** organizēšanu **Rīgā, Latvijā**. Ņemot vērā A. Raudsepa aktīvu iniciatīvu, 1936. gadā Itālijas Studentu savienība gribēja pašu Latvijas pārstāvi izvirzīt uz SSK priekšsēdētāja amatu, taču A. Raudseps atteicās.¹³ Par SSK priekšsēdētāju ievēlēja LU Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultātes studentu, latviešu studentu korporācijas *Fraternitas Lettica* korporantu Robertu Plūmi, kurš bija LU Studentu padoms Sporta komisijas vadītājs; viņš pārraudzīja Universitātes Sporta darbību.¹⁴

A. Raudseps iesaistīja LU Studentu padomi arī reģionālajā sadarbībā, kad 1923. gadā Tartu, Igaunijā izveidojās Baltijas valstu studentu savienība SELL (Suomi, Eesti, Latvija, Lietuva). Šajā reģionālajā sadarbībā A. Raudseps **mēģināja iesaistīt arī Poliju**, taču tas neizdevās.¹⁵ Lietuvas Studentu nacionālā savienība (Vītauta Lielā Kauņas universitātes Studentu padome) noraidīja Somijas, Igaunijas un Latvijas priekšlikumu uzņemt Poliju, jo tas bija saistīts ar naidīgajām Polijas-Lietuvas attiecībām **Viļņas jautājuma** sakarā. Lietuviešu studenti nespēja

⁹ Raudseps, Aleksandrs. Latvijas Studentu padome. No: Šilde, Ādolfs (galv. red.). *Universitas: Scientiae et Patriae* (7/1960). New York: Latvijas Korporāciju apvienība. 1960, 32. lpp.

¹⁰ *Latvijas Universitāte (1919-1939): Vēsturiskas un statistiskas ziņas (I daļa)*. Rīga: Latvijas Universitātes izdevums. 1939, 96. lpp.

¹¹ Vītols, Jānis (red.), 252. lpp.

¹² Raudseps, Aleksandrs, 32. lpp.

¹³ Pilmanis, Ervīns (red. priekšs.). *Latvijas Korporāciju apvienība*. Ņujorka: Latvijas Korporāciju apvienība. 1990, 43.-44. lpp.

¹⁴ Briedis, Juris (galv. red.). *Augstākās tehniskās izglītības vēsture Latvijā (2. daļa): Tehniskās fakultātes Latvijas Universitātē, Rīgas Universitātē, Latvijas Valsts universitātē (1919-1958)*. Rīga: Rīgas Tehniskā universitāte. 2004, 97. lpp.

¹⁵ Lēbers, Dītrihs Andrejs. Studentu piemērs baltiešu sadarbībai: atskats uz SELL, 1922-1940. No: Cimbulis, Gunārs (galv. red.). *Universitas: Scientiae et patriae* (48/1981). New York: Latvijas Korporāciju apvienība. 1981, 7. lpp.

pieņemt, ka poļi atņēmuši Viļņas universitāti kā Lietuvas nacionālo *Alma Mater*. Viļņas jautājums palika iesaldēts līdz 1938. gadam, kad Polija ar ultimāta palīdzību panāca no Lietuvas Viļņas apgabala atzīšanu par nedalāmu Polijas sastāvdaļu. Lai gan neizdevās iekļaut Poliju SELL, **poļu-latviešu studentu sakari turpinājās**, piemēram, *Welecja-Talavija* karteļa līguma un SSK ietvaros.¹⁶

LU Studentu padomes starptautiskajos sakaros **liela loma bijusi studentu korporācijām**, par ko liecina ne tikai *Talavija* korporanta A. Raudsepa u.c. korporantu aktīva iesaistīšanās, bet arī LU Studentu padomes Apvienotā Studentu/šu korporācijas frakcijas skaitliskais pārsvars: laikposmā no 1923. līdz 1930. gadam studentu/šu korporācijas vidēji ieguva 15 no 40 mandātiem. Korporanti/es veidoja LU Studentu padomes labējās frakcijas kodolu, kura vairākumu nodrošināja arī latviešu nacionālisti (vidēji 3 mandāti no 1923. līdz 1930. gadam), LU studentu vienības (vidēji 5-6 mandāti no 1927. līdz 1930. gadam) un LU studentu novadniecības (vidēji 2 mandāti no 1923. līdz 1929. gadam). Aptuveni vidējais LU Studentu padomes labējo frakcijas mandātu skaits laikposmā no 1923. līdz 1930. gadam bija 21, kas šajos gados saglabāja vairākumu pār centristu frakciju (7 mandātiem) un kreiso frakciju (6 mandātiem), kā arī nacionālo minoritāšu (vācbaltieši un ebreji) frakciju (6 mandāti).¹⁷ Starpkaru laikā **studentu/šu korporācijām bija obligāta prasība** piedalīties LU Studentu padomes vēlēšanās, kas arī nodrošināja daudz vairāk mandātu Apvienotajai studentu/šu korporāciju frakcijai.¹⁸ Svarīgi arī atzīmēt, ka LU Studentu padomes un tās Ārlietu biroja aktīvo darbību nodrošināja **plašā autonomija**, ko garantēja juridiskās personas statuss. Lai gan LU Studentu padome bija autonoma, tā bija padota zem LU Padomes. Varētu teikt, ka tā bijusi autonoma institūcija iekšpus autonomajā LU. Tas darbojas līdzīgi principam: **valsts valstī**. Pati LU arī ir **valsts valstī**, jo, būdama autonoma, ir padota zem Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas.¹⁹

LU loma Polijas-Latvijas kopīgās vēstures pētniecībā un popularizēšanā: Arnolda Spekkes piemērs

Laikposmā no 1924. līdz 1931. gadam komandējumos **uz Poliju brauca vidēji 5-6 LU mācībspēki**, veikt pētniecisko darbu vai lasīt vieslekcijas Varšavas, Krakovas un Poznaņas universitāšu poļu studentiem.²⁰ Piemēram, LU Filoloģijas un filoloģijas fakultātes profesors, latviešu studenšu korporācijas *Gundega* goda korporants **Arnolds Spekke** regulāri brauca uz Poliju, kur no 1930. līdz 1939. gadam lasīja lekcijas par Latvijas vēstures un kultūrvēstures jautājumiem Varšavas universitātē, Krakovas Vēsturnieku biedrībā, Poznaņas universitātē un Starptautiskajā Vēsturnieku kongresā Varšavā.²¹ Komandējumus Polijā sedza Rokfelleras fonda stipendija, ko 1932. gadā saņēma A. Spekke.²² Polijā A. Spekke **lasīja lekcijas par 16.-17. gs. Latvijas vēsturi** jeb Livonijas valsts vēsturi, kas poļu studentos izraisīja ļoti lielu

¹⁶ Raudseps, Aleksandrs, 31. lpp.

¹⁷ *SELL: Kurze Übersicht über die Arbeitsgemeinschaft der Studentenschaft SELL*. Tartu: K. Mattiesens Buchdruckerei. 1930, Seite 126-127

¹⁸ Raudseps, Aleksandrs, 34. lpp.

¹⁹ Latvijas Republikas Saeimas stenogrammas: I sesijas 17. sēde, 1923. gada 2. marts. In: Latvijas Republikas Saeimas stenogrammas, I sesija. Rīga: Saeimas stenogrāfiskais birojs. 1923, 368.-369. lpp.

²⁰ *LU darbības pārskati (1919-1931)*. Rīga: Latvijas Universitātes izdevums. 1926-1931, 17., 19., 21., 26.-27., 35. lpp.

²¹ *Latvijas Universitāte (1919-1939): Mācībspēku biogrāfijas un bibliogrāfija (II daļa)*. Rīga: Latvijas Universitātes izdevums. 1939, 72. lpp.

²² Šilde, Ādolfs. *Pirmā republika: esejas par Latvijas valsti*. New York: Grāmatu draugs. 1982, 304. lpp.

interesi. Livonijas vēsture ir cieši saistīta ar Polijas vēsturi, jo pēc Livonijas valsts sabrukuma Kurzemes un Zemgales teritorija apvienojās Kurzemes-Zemgales hercogistē, kas kļuva par Polijas-Lietuvas kopvalsts vasaļvalsti. Attiecībā uz 17. gs. lekcijās pieminēja slavenu 1605. gada Salaspils kauju, kur Kurzemes-Zemgales karaspēks kopā ar Polijas-Lietuvas karaspēku sakāva Zviedrijas karaspēku, novēršot pilnīgu zviedru varu pār visu Latvijas teritoriju. Krakovas universitātē A. Sepke strādāja bibliotēkā, kur pētīja Livonijas vēstures avots un literatūru.²³ Vissvarīgākā **pētnieciskā interese** A. Spekke bija **par Livonijas Tīzenhauzenu aristokrātu ģimeni**, kura poļu-zviedru karā (1600-1629), iebrūkot zviedriem, aizbēga uz Polijas-Lietuvas kopvalsti. Sevišķi atzīmēt, ka starpkaru laikā brāļi grāfi Pšezdzecki-Tīzenhauzi strādāja Polijas valsts diplomātiskajā dienestā - viens brālis bija Polijas vēstnieks Vatikānā, otrs bija protokola vadītājs Polijas Ārlietu ministrijā. Pats A. Spekke savos vēstures pētniecības komandējumos bija tiecis ar **Pšezdzeckiem-Tīzenhauzeniem** Polijas karaļa pilī, kad tika organizēts Starptautiskais vēsturnieku kongress.²⁴ Šajā kongresā A. Spekke bija tas gods tikties ar RPI absolventu, poļu studentu korporācijas *Welecja* korporantu un Polijas Valsts prezidentu (1926-1939) **Ignāciju Moscicki**, ar kuru abi savulaik studēja RPI.²⁵ A. Spekke RPI studēja mehāniku no 1906. līdz 1907. gadam, taču beigās izlēma savu dzīvi saistīt ar humanitāro, nevis tehnisko zinātņi, studējot Maskavas universitātes Filoloģijas fakultātē klasisko un romāņu filoloģiju no 1908. līdz 1915. gadam.²⁶

Mūsdienās **poļu-latviešu studentu attiecības** studentu korporāciju kontekstā **turpina paplašināties**, piemēram, kopš 2014. gada ir izveidojusies neformāla (nav noslēgts karteļa līgums vai sadraudzības līgums) sadraudzība starp Sanktpēterburgas universitātes poļu studentu dibināto studentu korporāciju *Sarmatia* (1908) un Tērbatas universitātes latviešu veterinārmedicīnas studentu dibināto studentu korporāciju *Latvia* (1917). Arī **Talavija pastāv karteļa attiecības ar** Tērbatas universitātes poļu studentu korporāciju *Polonia* kopš 1922. gada, un pati *Polonia* **uztur karteļa attiecības arī ar Welecja** kopš 1923. gada.²⁷ Kopš 2020. gada sākuma notiek sarunas starp neatzītu poļu studenšu korporāciju *Plateriae Varsoviensis* un Latvijas Studenšu Prezidiju Konventu, lai panāktu atzīšanu un integrēšanos Baltijas (Igaunijas un Latvijas) studenšu korporāciju saimē.²⁸

Izmantotie avoti un literatūra

1. **Briedis, Juris (galv. red.).** *Augstākās tehniskās izglītības vēsture Latvijā (2. daļa): Tehniskās fakultātes Latvijas Universitātē, Rīgas Universitātē, Latvijas Valsts universitātē (1919-1958)*. Rīga: Rīgas Tehniskā universitāte. 2004, 543 lpp.;
2. **Janicki, Arkadiusz.** Korporacji Akademickiej Welecja w latach 1883-2019/The “Welecja” Academic fraternity from 1883 to 2019. From: Pawlowskiej, Zofii M. (red.). *Welecja i polskie baltyckie korporacje akademickie w odbudowie niepodległej Rzeczypospolitej/“Welecja” and the Polish Baltic academic fraternities during the*

²³ Spekke, Arnolds. *Atmiņu brīži*. Rīga: apgāds “Jumava”. 2000, 105. lpp.

²⁴ Spekke, Arnolds, 109. lpp.

²⁵ Turpat, 110. lpp.

²⁶ *Latvijas Universitāte (1919-1929)*. Rīga: Latvijas Universitātes izdevums. 1929, 181.-182. lpp.

²⁷ Zeļenkovs, Andris. Studentu korporācija “Talavija”. Latvijas Nacionālā enciklopēdija. Pieejams:

<https://enciklopedija.lv/skirklis/98540-studentu-korpor%C4%81cija-%E2%80%9CTalavija%E2%80%9D>

²⁸ LU Muzeja notikumi: 1924. gada 19. novembrī dibināta studenšu korporācija Imeria. Pieejams:

https://www.lu.lv/muzejs/notikumi/diena/notikums/?tx_calendarize_calendar%5Bindex%5D=200633&cHash=b4abdc884a6053af2c0ab064fac8fadf

- Polish Commonwealth's reconstruction*. Warszawa: Korporacja Akademicka Welecja. 2019, 145 pages;
3. **Lēbers, Dītrihs Andrejs**. Studentu piemērs baltiešu sadarbībai: atskats uz SELL, 1922-1940. No: Cimbulis, Gunārs (galv. red.). *Universitas: Scientiae et patriae* (48/1981). New York: Latvijas Korporāciju apvienība. 1981, 7-10. lpp.;
  4. **Pilmanis, Ervīns (red. priekšs.)**. *Latvijas Korporāciju apvienība*. Ņujorka: Latvijas Korporāciju apvienība. 1990, 96 lpp.;
  5. **Puīlins, Nikolajs**. Vācu korporācija ar krievu dvēseli Borysthenia. No: Grigorjeva, Sandra (galv. red.). *Universitas: Scientiae et Patriae* (113/2020). Rīga: Filistru biedrību savienība. 2020, 38.-40. lpp.;
  6. **Raudseps, Aleksandrs**. Latvijas Studentu padome. No: Šilde, Ādolfs (galv. red.). *Universitas: Scientiae et Patriae* (7/1960). New York: Latvijas Korporāciju apvienība. 1960, 30.-34. lpp.;
  7. **Spekke, Arnolds**. *Atmiņu brīži*. Rīga: apgāds "Jumava". 2000, 326 lpp.;
  8. **Stradiņš, Jānis**. Studentu akadēmiskās organizācijas: Latvijas un Eiropas kultūrvēsturiskajā aspektā. No: Cimbulis, Gunārs (galv. red.). *Universitas: Scientiae et Patriae* (74/1995). New York: Latvijas Korporāciju apvienība. 1995, 11.-14. lpp.;
  9. **Šilde, Ādolfs**. *Pirmā republika: esejas par Latvijas valsti*. New York: Grāmatu draugs. 1982, 379 lpp.;
  10. **Vītols, Jānis (red)**. *Talavija (1900-1965)*. Lincoln: Augstums Printing service. 1970, 523 lpp.;
  11. **Zelenkovs, Andris**. Studentu korporācija "Talavija". Latvijas Nacionālā enciklopēdija. Pieejams: <https://enciklopedija.lv/skirklis/98540-studentu-korpor%C4%81cija%E2%80%9CTalavija%E2%80%9D>;
  12. **ZEM LUPAS. Rubenis, Rūdolfs**. Poļu studentu korporācijas Welecja piemiņas plāksne. LU Muzejs, 2020. 5. maijs. Pieejams: <https://www.lu.lv/muzejs/parmums/zinas/zina/t/59254/>;
  13. *LU darbības pārskati (1919-1931)*. Rīga: Latvijas Universitātes izdevums. 1926-1931, 17., 19., 21., 26.-27., 35. lpp.;
  14. *Latvijas Universitāte (1919-1939): Mācībspēku biogrāfijas un bibliogrāfija (II daļa)*. Rīga: Latvijas Universitātes izdevums. 1939, 647 lpp.;
  15. Latvijas Republikas Saeimas stenogrammas: I sesijas 17. sēde, 1923. gada 2. marts. In: Latvijas Republikas Saeimas stenogrammas, I sesija. Rīga: Saeimas stenogrāfiskais birojs. 1923, 357.-381. lpp.;
  16. LU Muzeja notikumi: 1924. gada 19. novembrī dibināta studenšu korporācija Imeria. Pieejams: https://www.lu.lv/muzejs/notikumi/diena/notikums/?tx_calendarize_calendar%5Bindex%5D=200633&cHash=b4abdc884a6053af2c0ab064fac8fadf
  17. Polijas vēstnieces Monikas Mihailišanas apsveikuma vēstule LU rektoram Indriķis Muižniekam, 2021. gada 27. janvārī;
  18. *SELL: Kurze Übersicht über die Arbeitsgemeinschaft der Studentenschaft SELL*. Tartu: K. Mattiesens Buchdruckerei. 1930, 184 Seiten.